

کابل در سایه ربایش زنان؛ طالبان با شکنجه بازداشت می‌کنند

[امین کاوه](#)

طالبان در چهار سال گذشته ده‌ها فرمان علیه آزادی‌های شهروندان، به‌ویژه زنان، صادر کرده‌اند که آن‌ها را به‌طور سیستماتیک و هدفمند از جامعه حذف کرده است. اخیراً، موج جدیدی از بازداشت و ناپدید شدن دختران و زنان در برخی نقاط شهر کابل آغاز شده است، اقدامی که نگرانی گسترده‌ای را در میان خانواده‌ها و زنان برانگیخته است. فعالان حقوق بشری، زنان و دختران معترض این اقدامات طالبان را به‌عنوان جنایت علیه بشریت و لکه‌ننگی بر پیشانی آن‌ها توصیف کرده‌اند. این گروه در جریان چند روز گذشته ده‌ها دختر و زن را از نقاط مختلف دشت برچی، شهرنو، کوتی‌سنگی و قلعه فتح‌الله بازداشت و به‌جای نامعلومی انتقال داده‌اند. همچنین جبهه‌های مخالف طالبان هشدار داده‌اند که این سرکوب‌ها بی‌پاسخ نخواهد ماند.

طالبان در ادامه بازداشت‌های خودسرانه و فراقانونی‌شان، در روزهای اخیر موج بازداشت دختران و زنان را در نقاط مختلف شهر کابل به اتهام «بی‌حجابی» تشدید کرده‌اند. زنان و دختران با ابراز نگرانی از این وضعیت، تاکید می‌کنند که طالبان آنان را به‌گونه‌ای وحشتناک شکنجه، بازداشت و زندانی می‌کنند.

سمیرا (مستعار)، باشنده دشت برچی، می‌گوید: «در قسمت کوچکی رسالت جمع‌وجوش بود، سر و صدا بود. هرکس به اقارب خود زنگ می‌زد و پرسان می‌کرد که دختران‌تان کجاست؟ اگر در خانه هستند، بیرون آمدن نگذارید. طالب‌ها موترهای شخصی با شیشه سیاه آورده بودند، دختران را که بازداشت می‌کردند، داخل همان موترها می‌انداختند. زن‌ها همان‌جا می‌گفتند که دو تا دختر، با این‌که حجاب سیاه داشتند، فقط ماسک نداشتند؛ با این حال داخل موتر شیشه سیاه انداخته شدند. کلاً آن‌ها به حجاب توجه ندارند؛ دخترها را جمع می‌کنند و می‌برند.»

عذرا (مستعار)، باشنده دیگر دشت برچی، می‌گوید: «در این روزها از طریق بلندگوها به مردم هشدار می‌دهند که حجاب مراعات کنید. می‌خواستم به برچی سنتر بروم. وقتی از خانه بیرون آمدم، در کوچه سیدهای پل‌خشک، یک موتر شیشه‌سیاه، یک موتر رنجر و یک فرونر با چهار نفر از افراد امر به معروف و نهی از منکر ایستاده بودند. ترسیدم؛ به دکان رفتم و ماسک بستم. وقتی به برچی سنتر رسیدم، آنان هم آمده بودند. پیش برچی سنتر ایستاده بودند، سر تا پای زنان را زیر نظر داشتند و گویی زنان شناخته شده را گلچین می‌کردند. یکی را دیدم که حجابش مناسب بود؛ او را سوار موتر کردند. یکی دیگر را هم از پیش رضا برگر سوار گرفتند و بردند.»

یکی از دختران که نمی‌خواهد نامش در گزارش ذکر شود، می‌گوید: «دخترانی که شلوار کوتاه، چیلی، بدون جوراب باشند، یا موهایشان پیدا باشد و یا هم حجاب تنگ و چسبان پوشیده باشند، مستقیم به

ریاست استخبارات برده می‌شوند. با گناه یا بی‌گناه، تا سه ماه زندانی می‌مانند.»

شماری از فعالان حقوق بشری و زنان، این اقدام طالبان را به شدت محکوم کرده و از مردم افغانستان خواسته‌اند در برابر سیاست‌های «زن‌ستیزانه و تجاوزگرانه» طالبان بایستند و اجازه ندهند بیشتر از این به حیثیت و جایگاه زنان در کشور تعرض شود. همچنین این فعالان بازداشت دختران در کابل را حمله‌ای به ارزش‌های لیبرالی دانسته و تاکید کردند که سکوت جهان در این باره شرم‌آور است.

اتحاد فعالان حقوق بشر افغانستان بازداشت‌های اخیر زنان و دختران از سوی طالبان را لکه ننگی بر پیشانی این گروه دانسته و به شدت نکوهش کرده است. آنان با نشر بیانیه‌ای، گفته‌اند که طالبان بار دیگر با بازداشت زنان و دختران، «چهره ضدانسانی، زن‌ستیز و قوم‌گرای» خود را در کابل به نمایش گذاشته‌اند.

در بیانیه اتحاد فعالان حقوق بشر آمده است: «اختطاف ده‌ها زن جوان از کوچه‌ها، مراکز خرید، وسایل نقلیه عمومی و حتی شفاخانه‌ها در نقاط مختلف کابل توسط مردان مسلح، لکه ننگی بر پیشانی این گروه وحشی و قرون‌وسطایی است.» آنان تاکید کرده‌اند که بازداشت دختران و زنان، نقض آشکار ارزش‌های دینی و فرهنگی مردم بوده و به ادامه جنگ و خشونت دامن می‌زند. به گفته این فعالان حقوق بشر، اقدامات اخیر طالبان رویدادی منفرد نیست، بلکه بخشی از ساختار نظام‌مند فکری آنان است. این اتحادیه هشدار داده است که بازداشت‌های اخیر ادامه «جنایاتی» است که جهان پیش‌تر از سوی گروه داعش در سوریه و عراق شاهد آن بوده است.

واکنش زنان و دختران

سیما نوری، یکی از فعالان حقوق زن، می‌گوید ویدیوهایی که از صحنه‌های بازداشت منتشر شده‌اند، بسیار دلخراش است. او به نقل از زنان بازداشت‌شده می‌گوید: «یک زن جوان فریاد می‌زد که درس و تحصیل را از ما گرفتید و حالا می‌خواهید ما را زندانی کنید؟» نوری از سازمان ملل انتقاد می‌کند که در برابر جنایات طالبان سکوت کرده و کشورهای منطقه نیز به جای پاسخگو ساختن طالبان، در مسیر مشروعیت‌بخشی به این گروه حرکت می‌کنند.

حسینا کوهستانی، وکیل مدافع، می‌گوید: «بیش از ۱۰۰ زن و دختر در کابل به اتهام بی‌حجابی از سوی طالبان بازداشت شده‌اند. آن‌ها مجرم نیستند؛ زندان جای زنانی نیست که تنها برای زنده‌گی و نفس کشیدن تلاش می‌کنند. ما خاموش نمی‌نشینیم و خواهان آزادی بدون قید و شرط آنان هستیم.»

فاطمه اعتمادی، عضو جنبش زنان عدالت‌خواه افغانستان، می‌گوید: «طالبان از تجمع زنان در آستانه برنامه‌ریزی برای پانزدهم آگست هراس دارند و برای ایجاد ترس و وحشت در میان زنان، حجاب را بهانه کرده و آن‌ها را تهدید می‌کنند. پوشش یک انتخاب فردی است و هیچ‌کس حق دخالت ندارد. دختران باید بدون قید و شرط به خانه‌هایشان بازگردند. طالبان یک گروه تروریستی است؛ به رسمیت شناسید.»

ژولیا پارسی، از زنان معترض و زندانی پیشین طالبان، می‌گوید: «طالبان بیش از ۱۰۰ زن و دختر را از سرک‌ها، شفاخانه‌ها و رستوران‌های شهر کابل بازداشت کرده و به مکان‌های نامعلومی منتقل کرده‌اند. از سرنوشت شماری از آنان هیچ اطلاعی در دست نیست. این بازداشت‌ها ضربه‌ای بزرگ به

زنان است و نشان می‌دهد که طالبان از صدای زنان هراس دارند. ما صدای دختران هستیم و این صدا خاموش‌شدنی نیست.»

یکی از دختران معترض با نشر ویدیویی می‌گوید: «نمی‌دانم دیگر تا کی باید سکوت کنیم و تا چه اندازه شاهد ظلم باشیم، بی‌آنکه لب از لب باز کنیم. دلم پر از درد و خشم است. چندین دختر تنها به جرم بی‌حجابی بازداشت شدند، در حالی که آن‌ها حجاب کامل داشتند. این برخورد خشن و تحقیرآمیز برای چه بود؟ چرا هر بار که می‌خواهند قدرت خود را به رخ بکشند، مستقیم سراغ بدن و پوشش زنان می‌روند؟ چرا زنان همیشه باید قربانی باشند؟ من به عنوان یک دختر احساس امنیت ندارم؛ همیشه با ترس در کوچه و خیابان قدم می‌زنم.»

پریسا آزاده، عضو جنبش زنان افغانستان برای عدالت و آزادی، نیز با نشر ویدیویی اعتراضی به کارزار «نه به بازداشت دختران» پیوسته است. او در این ویدیو می‌گوید: «ما شاهد آن هستیم که طالبان با تفکر قرون‌وسطایی خود می‌خواهند زنان افغانستان را به سکوت، ترس و نابودی بکشانند. اما نه سکوت، نه ترس و نه درد ما جاودانه نخواهند ماند.» او این بازداشت‌ها را «حمله‌ای آشکار به کرامت انسانی، وجدان جمعی و آینده کشور» می‌داند.

این نگرانی‌ها در حالی مطرح می‌شود که براساس قانون امر به معروف و نهی از منکر طالبان، صدای زنان «عورت» است و تنها برای حاجت ضروری می‌توانند با پوشاندن صورت بیرون شوند و صدای خود را بلند نکنند. طبق دستور این قانون طالبان، شیندن صدای زن از خانه ممنوع است و انتقال زنان بدون محرم توسط راننده‌ها منع شده است.